

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 8 (100) sierpień 2019

Wybory do izb rolniczych

- wyniki wyborów do rad powiatowych IRWŁ

str. 8-11

Właściwa odmiana rzepaku

- szansą na zwiększenie opłacalności uprawy

str. 12-13

Sezon na pomidory

- dlaczego warto je jeść?

str. 15

Spis treści

Aktualności

Susza - plany zapobiegania

.....str. 4

Wapnowanie gleb

.....str. 5

Woda dla rolnictwa

.....str. 5

Podatek dochodowy

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Specjalista doradza

Jak nabyć ziemię?

.....str. 7

Temat numeru

Wyniki wyborów IRWŁ

.....str. 8-11

Dobre praktyki w rolnictwie

Właściwa odmiana rzepaku

.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

Bezpieczna podróż z TUV - em

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Dlaczego warto jeść pomidory

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Rabat Rolniczy

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,

www.izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Siedziba BGŻ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bplask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020 Andrespol	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	ul. 1 Maja 13/ 15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	ul. POW 30 98-200 Sieradz	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Rynek 1-7 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Płacówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski Al. 3 Maja 33	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 bełchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: [Materiały do gazety](#)

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: [stock.adobe.com](#)

Artykuł tematyczny - Sezon na pomidory str. 15

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 - 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Zwrot podatku akcyzowego

- II termin

Od 1 sierpnia 2019 r. do 2 września 2019 r. każdy rolnik, który chce odzyskać część pieniędzy wydanych na olej napędowy używany do produkcji rolnej, musi złożyć odpowiedni wniosek do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2019 r. do 31 lipca 2019 r. w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2019 r.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2019 r. wynosi:

- 100,00 zł * ilość ha użytków rolnych oraz
- 30,00 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła

Pieniądze wypłacane będą w terminie 1 - 31 października 2019 r. gotówką w kasie urzędu gminy lub miasta, albo przelewem na rachunek bankowy podany we wniosku.

ju Wsi jest również dostępny edytowalny formularz wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

• Faktura powinna spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.). Kwotę zwrotu podatku akcyzowego ustala się jako iloczyn ilości oleju napędowego zakupionego do produkcji rolnej, wynikającej z faktur VAT oraz stawki zwrotu do 1 litra określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2019 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2313), z tym, że kwota zwrotu podatku nie może być wyższa niż suma: 1) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu na 1 litr oleju napędowego (1,00 zł/l), liczby 100 oraz powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu

Procedura i warunki ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego

• Za producenta rolnego uznaje się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

• Za gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione lub zakrzewione na użytkach rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

• W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zgoda będzie wyrażana we wniosku i nie dotyczy współmałżonków).

• W przypadku, gdy producent rolny podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego we wniosku, o którym mowa w pkt 1 podaje numer z tego rejestru. Wzór wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej został ogłoszony w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 2466) i jest również dostępny na stronach internetowych urzędów gmin, urzędów wojewódzkich, ośrodków doradztwa rolniczego oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.minrol.gov.pl), a także udostępniony w urzędach gmin do kopiowania. Na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju

Wsi lub współposiadaniu producenta rolnego, wskazanej w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne według stanu na dzień 1 lutego danego roku, oraz 2) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego (1,00 zł/l), liczby 30 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku. Przy ustalaniu ww. limitu nie uwzględnia się gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej oraz gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

• Wójt, burmistrz (lub prezydent miasta) wydaje decyzję ustalającą wysokość zwrotu podatku akcyzowego w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

• Wypłata producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego nastąpi w terminie: 1 - 31 października 2019 r. w przypadku złożenia wniosku w drugim terminie, gotówką w kasie urzędu gminy lub miasta, albo przelewem na rachunek bankowy podany we wniosku.

Źródło: MRIRW

KONDOLENCJE

Członkowi Zarządu Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

**Pani
Ewie Bednarek**
wyraży głębokiego współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIA

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Rada Powiatowa IRWŁ w Poddębicach

Szanowni Państwo,

W niedzielę, 28 lipca 2019 roku rolnicy z naszego województwa wybrali swoich przedstawicieli do rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Bardzo dziękuję wszystkim tym, którzy głosowali, a także tym, którzy zdecydowali się kandydować. Nowo wybranym Członkom Rad Powiatowych, gratuluję.

Wszystkim nam zależy na dobrej reprezentacji rolników z naszego regionu.

W kolejnych dniach, 6-14 sierpnia, w 21 powiatach województwa łódzkiego odbyły się pierwsze rady powiatowe. W czasie każdej z nich, poprzez głosowanie, wybrano przewodniczącego rady i delegata tej rady do Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego VI kadencji. Gratuluję Państwu, zostaliście - zostaliśmy obdarzeni zaufaniem, ale jednocześnie dużą odpowiedzialnością i ogromem pracy. Od nas teraz zależy kształt i działanie samorządu rolniczego województwa łódzkiego.

Już 4 września 2019 roku w nowej siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego przy ulicy Beskidzkiej nr 124 w Łodzi, w budynku szkoleniowo-administracyjnym budowanym przez ostatnie dwa lata, odbędzie się pierwsze w VI kadencji Walne Zgromadzenie IRWŁ, na którym zostanie wybrany Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego VI kadencji.

Szanowni Państwo, dziękuję wszystkim Rolnikom, Delegatom i Zarządowi V kadencji oraz Pracownikom Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego za pracę i zaangażowanie na rzecz rozwoju rolnictwa naszego województwa.

A wszystkim tym, którzy dobrze życzą izbie rolniczej i rolnikom, jestem wdzięczny za wsparcie. Mam nadzieję, że rolnictwo i obszary wiejskie naszego regionu nadal będą mogły liczyć na Państwa dobre słowo i cenne uwagi.

Wszystkiego dobrego!

Dariusz Tomasz Węglewski

Prezes Izby Rolniczej Województwa
Łódzkiego

Plany zapobiegania skutkom suszy

kwalfikowalności kosztów, będzie znane po zakończeniu prac nad projektem rozporządzenia dla tego typu operacji. Informacje na temat przewidywanego terminu naboru wniosków zo-

Uwzględniając potrzebę zapobiegania ekstremalnym zjawiskom atmosferycznym, powodującym straty w rolnictwie, resort rolnictwa poinformował o wprowadzanych zmianach w poddziałaniu „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętym Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w ramach operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych”. W ww. instrumencie wsparcia wyodrębniono obszar dotyczący nawadniania w gospodarstwie, w ramach którego będą realizowane inwestycje polegające na modernizacji istniejącego systemu nawadniania lub wykonaniu w gospodarstwie nawodnienia. Na ten obszar wsparcia przeznaczono 100 mln euro. W ramach tego obszaru wsparcia rolnicy będą mogli, przykładowo, realizować operacje polegające na:

- wykonaniu nowego nawodnienia (ewentualnie z wykonaniem ujęcia wodnego z wód podziemnych lub powierzchniowych),
- modernizacji istniejącej instalacji nawadniającej (ewentualnie z modernizacją ujęcia wody),
- modernizacji instalacji nawadniającej wraz z powiększeniem powierzchni nawadnianej (nowe nawodnienia) połączone ewentualnie z modernizacją zaopatrzenia tej instalacji w wodę.

W ramach inwestycji w nawadnianie musi być zainstalowany system pomiaru wody (jeżeli jeśli dotychczas nie był zainstalowany), umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji. Pomoc będzie przyznawana, jeżeli inwestycja spełni wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej inwestycji, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i prawa wodnego. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w ramach omawianego instrumentu wsparcia, w okresie realizacji PROW 2014-2020, na operacje związane z nawadnianiem nie może przekroczyć 100 000 zł, przy czym pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 15 000 zł.

Pomoc będzie polegać na refundacji do 50% (lub 60% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika) poniesionych przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji. Aktualnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi finalizowane są prace nad przygotowaniem projektu nowelizacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1371, z późn.zm.), którego celem jest m.in. stworzenie ram prawnych do realizacji operacji dotyczących nawadniania w gospodarstwie. W związku z powyższym, ostateczne brzmienie przepisów, w tym dotyczących katalogu kosztów kwalifikowalnych oraz zasad

staną podane do publicznej wiadomości po zakończeniu wszystkich prac związanych z opracowaniem przepisów szczegółowych. Zakłada się, że pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy na operacje związane z nawadnianiem w gospodarstwach rolnych zostanie uruchomiony w tym roku. W opinii MRiRW budowa nowych urządzeń melioracji wodnych w celu ochrony gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych jest ważna, ale istotne jest również utrzymanie w dobrej kondycji funkcjonujących już urządzeń. W ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 o pomoc mogą ubiegać się spółki wodne oraz związki spółek wodnych. Pomoc przyznawana jest na zakup nowego sprzętu, służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego. Limit środków przeznaczony na pomoc dla spółek wodnych wynosi ok. 49 mln euro.

Dotychczas odbyły się dwa nabory wniosków o przyznanie pomocy, tj. w terminie 28.09.2017 r. - 27.10.2017 r. oraz 05.11.2018 r. - 04.12.2018 r., w których spółki wodne lub ich związki złożyły 184 wnioski o przyznanie pomocy. Kolejny nabór wniosków o przyznanie pomocy planowany jest jesienią tego roku.

W związku z dużymi potrzebami utrzymania urządzeń melioracyjnych, dokonano zmiany PROW 2014-2020, w celu zwiększenia limitu pomocy na jednego beneficjenta, będącego spółką wodną lub związkiem spółek wodnych z 500 000 zł do 1 000 000 zł w okresie realizacji PROW 2014-2020.

Aktualnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad projektem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w celu uwzględnienia ww. zmiany.

W kwestii opracowania kompleksowego programu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych, w tym budowy zbiorników wodnych, spiętrzenia wody i budowy, odbudowy i prawidłowego wykorzystania urządzeń melioracyjnych MRiRW informuje, że zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268, z późno zm.), jednym z podstawowych dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami jest plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Projekt planu przygotowuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w uzgodnieniu m.in. z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi. Plan ten jest przyjmowany i aktualizowany w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Aktualizacji planu dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat.

W ramach projektu planowana jest realizacja szeregu działań, których celem jest przeciwdziałanie i łagodzenie skutków suszy, w tym m.in.:

- kreowanie świadomości rolników w zakresie możliwości tworzenia retencji na obszarach rolnych oraz propagowanie działań zmniejszających straty w rolnictwie podczas suszy,
- opracowanie wytycznych do racjonalnego zużycia wody w rolnictwie,
- zwiększenie retencji na obszarach rolniczych,
- realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania/zwiększania sztucznej retencji,
- budowa lub rozbudowa systemów melioracyjnych nawadniających lub nawadniająco-odwadniających oraz przebudowa systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające.

Zgodnie z harmonogramem prac związanych z przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy, opracowanie ostatecznej wersji planów przewidziane jest w 2020 r. Prace nad przygotowaniem planów są prowadzone we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jednocześnie, aktualnie trwają uzgodnienia projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu rozwoju retencji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030”, opracowywanego w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Głównym celem Programu będzie wieloaspektowe określenie, a następnie wdrożenie działań, których realizacja zwiększy retencję wody i umożliwi zatrzymanie jej przez długi czas w środowisku. Program uwzględni będzie wszystkie rodzaje retencji wód powierzchniowych wyróżniane ze względu na skalę - dużą, małą i mikro retencję oraz rodzaj retencji - naturalną i sztuczną. Program obejmie także retencję krajobrazową oraz glebową.

W ramach Programu planowane jest opracowanie zestawienia działań z uwzględnieniem m.in. podziału na obszary dorzeczy i regiony wodne, wskazanie efektów realizacji działań, podmiotu odpowiedzialnego za ich realizację oraz źródła finansowania.

Projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym, którym towarzyszyć będzie kampania informacyjno-promocyjna.

W Założeniach do Programu przewiduje się m.in.:

- realizację i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych,
- promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową,
- realizacja i odtwarzanie stawów hodowlanych,
- przywracanie oraz nadawanie funkcji nawadniającej systemom melioracyjnym.

W toku prowadzonych uzgodnień, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaproponowało uwzględnienie w Założeniach do Programu realizacji nowych systemów melioracyjnych nawadniających i nawadniająco-odwadniających.

Źródło: KRIR

Ruszył program wapnowania gleb

1 sierpnia 2019 r. ruszył nabór wniosków w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Ogólnopolski program środowiskowej regeneracji gleb poprzez ich wapnowanie”. Wnioski o wsparcie wapnowania regeneracyjnego gleb można składać w Stacjach Chemiczno-Rolniczych. Wzór wniosku oraz instrukcja jego wypełniania zamieszczone są na stronach internetowych Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Na realizację Programu, w latach 2019-2023, zostały przeznaczone środki w wysokości 300 mln zł.

Celem Programu jest wsparcie działań środowiskowej regeneracji gleb zakwaszonych poprzez ich wapnowanie, a wsparcie udzielane będzie, w ramach pomocy de minimis w rolnictwie, do zakupu nawozów wapniowych (wapna nawozowego lub środka wapnującego).

Beneficjentami końcowymi Programu są rolnicy posiadający użytki rolne o powierzchni nieprzekraczającej 75 ha, w tym posiadający gleby o odczynie (pH) poniżej lub równym 5,5. Dofinansowanie na wapno nawozowe lub środek wapnujący do danej działki rolnej będzie można uzyskać raz na 4 lata. W celu potwierdzenia potrzeby wapnowania danej działki rolnej Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze (OSCh-R) wydają opinie o zalecanej dawce CaO lub CaO+MgO, która to opinia wraz z oryginałem opłaconej faktury i formularzami o pomocy de minimis w rolnictwie stanowią załączniki do Wniosku o wsparcie wapnowania regeneracyjnego gleb w ramach Programu priorytetowego „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Kwota dofinansowania wynosi odpowiednio:

- do 300 zł/t czystego składnika odkwaszającego (CaO

oraz CaO+MgO) dla gospodarstw o powierzchni nie przekraczającej 25 ha użytków rolnych,

- do 200 zł/t czystego składnika odkwaszającego (CaO oraz CaO+MgO) dla gospodarstw o powierzchni powyżej 25 ha, ale nie przekraczającej 50 ha użytków rolnych,

- do 100 zł/t czystego składnika odkwaszającego (CaO oraz CaO+MgO) dla gospodarstw o powierzchni powyżej 50 ha, ale nie przekraczającej 75 ha użytków rolnych.

Kosztami kwalifikowanymi, niezbędnymi do osiągnięcia efektu ekologicznego, zgodnie z przyjętym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Programem, są koszty zakupu:

- wapna nawozowego odpowiadającego typom wapna nawozowego, określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2010 r. w sprawie sposobu pakowania nawozów mineralnych, umieszczania informacji o składnikach nawozowych na tych opakowaniach, sposobu badania nawozów mineralnych oraz typów wapna nawozowego (Dz. U. Nr 183, poz. 1229),

- środka wapnującego, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów.

Za okres kwalifikowalności kosztów uznaje się termin od 01.06.2019 r. do 31.10.2023 r.

UWAGA

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi (ul. Zbocze 16a - dzielnica Stoki – tel. 42 679 25 33) uznaje jako ważne próbki glebowe wykonane po 1 stycznia 2017 roku.

Koszt 1 próbki z pełną analizą to 15, 25 zł. Istnieje możliwość wykonania próby z analizą uproszczoną (tylko pH plus zalecana dawka wapna) - koszt takiej próbki to 10, 14 zł. Każda próbka nie może obejmować obszaru większego niż 4 ha.

Procedura: złożenie wniosku do Stacji, zakup wapna (faktura musi być opłaconą przez rolnika w całości, później nastąpi refundacja i zwrot części kosztów) i wysiew wapna. Rolnik ma 12 miesięcy od momentu złożenia wniosku do zastosowania dawki wapna wynikającego z zaleceń Stacji Chemiczno-Rolniczej.

Wszelkie informacje oraz wnioski do pobrania można znaleźć na stronie: www.schr.gov.pl/p,222,ogolnopolski-program-regeneracji-srodowiskowej-gleb-poprzez-ich-wapnowanie

Źródło: MRiRW

Rolnicy zwolnieni z opłat za wodę do 5 m³ dziennego poboru

W okresie, gdy susza rolnicza występuje na większości obszaru Polski, przypominamy, że rolnicy korzystający z własnych studni są zwolnieni z opłat za pobór wody do 5 m³ na dobę średnio w ciągu roku w ramach zwykłego

korzystania z wód. W ustawie Prawo wodne zwykle korzystanie z wód zdefiniowano, jako pobór wód w granicach własnego gruntu na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego. Limit 5 m³ na dobę liczony jest średniorocznie. Oznacza to, że w okresach znacznego zapotrzebowania na wodę, np. w okresie wegetacyjnym roślin, rolnik może na potrzeby zwykłego korzystania z wód pobierać na dobę za darmo ponad 5 m³ wody. W pozostałych okresach w roku ten pobór będzie mniejszy i średniorocznie limit nie zostanie przekroczony. 5 tys. litrów wody dziennie to dość dużo na zaspokojenie potrzeb rodzinnego gospodarstwa rolnego. Zwykle korzystanie z wód nie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. W ramach zwykłego korzystania z wód nie przysługuje pobór na potrzeby działalności gospodarczej lub rolniczej, takie

działanie bowiem kwalifikowane jest jako usługa wodna, wymagająca uzyskania pozwolenia.

Warto też pamiętać, że w przypadku, gdy woda jest pobierana do celów rolniczych i występuje obowiązek uiszczenia opłat, naliczana jest jedynie opłata zmienna za ilość pobieranej wody. Nie występuje tutaj opłata stała, która jest czymś w rodzaju „abonamentu” za rezerwację zasobów wodnych. Z obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego zwolnione jest wykonanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych (studni) o głębokości do 30 m na potrzeby zwykłego korzystania z wód. Na stronie wody.gov.pl w zakładce „Strefa klienta” znajdują się informacje w tej sprawie. Zawsze w przypadku wątpliwości, można skontaktować się z Wodami Polskimi.

Źródło: Wydział Komunikacji Społecznej Wody Polskie

Wysokość kwoty granicznej należnego podatku dochodowego za 2019 rok

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 lipca 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 697)

roczna kwota graniczna należnego podatku dochodowego za 2019 r. od przychodów z pozarolniczej działal-

ności gospodarczej wynosi 3 454 zł.

Źródło: MRiRW

Wybory do Izb Rolniczych

28 lipca 2019

Część merytoryczna

Niewątpliwie najważniejszym wydarzeniem w omawianym okresie były wybory do rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w dniu 28 lipca 2019r. W województwie łódzkim wybory do rad powiatowych IRWŁ odbyły się w 56 gminach, w pozostałych 119 mandatów zostały obsadzone bez głosowania ze względu na niezgłoszenie się większej liczby kandydatów niż mandatów przysługujących danej gminie lub nie zgłosił się żaden kandydat. Wyniki wyborów do rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na stronach 8-11.

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W dniu 4 lipca 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Bronisław Węglewski Prezes IRWŁ, mając na uwadze liczne głosy rolników zaapelował do Jana Krzysztofa Ardanowskiego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o pilną zmianę przepisów, aby raporty IUNG nie były podstawą do uruchomienia procedury związanej z wystąpieniem suszy. Rolnicy alarmują, że suszę widać „gołym” okiem, natomiast raporty IUNG tego nie potwierdzają. Producenci rolni już szykują się do przedwczesnych zniw, a co niektórzy już je rozpoczęli. Straty w uprawach rolnych muszą być oszacowane jeszcze przed zbiorami. W większości gmin komisje nie są powołane. W związku z tym komisje szacujące szkody nie zdążą zakończyć swej pracy, gdyż rolnicy już zbiorą zboże i tym samym nie będą mieli oszacowanych strat i nie otrzymają żadnej pomocy.

W dniu 12 lipca 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski, wystosował pismo do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego w sprawie niskiej ceny żywca wołowego. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego mając na uwadze liczne sygnały od rolników w sprawie niskiej ceny żywca wołowego oscylującej w granicach 5,60 -5,80 zł/kg apeluje do ministra o podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji na rynku mięsa wołowego. Obecna cena skupu jest niska i nie pokrywa kosztów produkcji. Drugim problemem zgłaszanym przez rolników jest brak odbiorców żywca wołowego w powiecie poddębickim. Trzecim zagrożeniem jest zawarte porozumienie polityczne w sprawie kompleksowej umowy handlowej z Mercosurem, pomimo sprzeciwu europejskiego sektora hodow-

lanego. Umowa ta przede wszystkim ułatwi dostęp do europejskiego rynku prawie 100 000 ton południowoamerykańskiego mięsa i stanowi duże zagrożenie dla sytuacji gospodarczej europejskiego sektora hodowlanego oraz stanowi

kolejne ryzyko spadku cen również dla polskich producentów. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego apeluje do MRiRW o wnioskowanie do Parlamentu Europejskiego i do państw członkowskich o odrzucenie tego porozumienia w obecnej postaci.

W dniu 25 lipca 2019r. Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wystosował pismo do Jana Krzysztofa Ardanowskiego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie problemów z mapami podatności gleb na suszę. Do Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego docierają liczne głosy od rolników, jak i urzędów gmin w sprawie problemów z działaniem i obsługą map podatności gleb na suszę na stronie: <http://www.susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

Niestety program ten nie działa tak, jak np. Geoportal. Nie można na stronie IUNG wpisać numeru działki i w ten sposób ją wyszukać. Najpierw trzeba znaleźć działkę np. na Geoportalu, a następnie na tej podstawie odnaleźć na mapach suszowych. Nie jest to łatwe, ponieważ program zawiesza się, a przez to są znaczne opóźnienia w pracach komisji suszowych. Dużym ułatwieniem dla Komisji byłaby także możliwość ściągania danych zawartych we wnioskach o dopłaty obszarowe, którymi to dysponuje ARiMR (oczywiście za zgodą osób zainteresowanych, biorąc pod uwagę RODO) bezpośrednio do protokołów o oszacowanie szkody. Teraz członkowie komisji wszystkie uprawy przepisują do protokołów suszowych z wniosku o dopłaty.

Na wniosek gmin rolnicy, jako reprezentanci samorządu rolniczego uczestniczą w pracach komisji ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.

Inne

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 35 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Działania izby rolniczej - lipiec 2019

Susza w Łódzkiem - 40 tysięcy rolników złożyło wnioski o oszacowanie szkód

Ponad 40 tys. rolników z woj. łódzkiego złożyło do tej pory wnioski w urzędach gmin o oszacowanie szkód w gospodarstwach spowodowanych suszą. To trzy razy więcej niż w poprzednim roku – 2018, uznaym za klęskowym – informują służby wojewody łódzkiego. Od 10 czerwca podjęły prace wszystkie gminne komisje ds. szacowania szkód. Szacunkowe raporty szkód spowodowanych suszą można spodziewać się we wrześniu.

W Łódzkiem ucierpiał bardzo mocno wszystkie monitorowane przez IUNG grupy i gatunki roślin uprawnych. Z powodu suszy zagrożone są uprawy we wszystkich 177 gminach województwa łódzkiego. Z dostępnych informacji można oszacować, iż rolnicy mogą liczyć na zbiory około 50 proc. niższe niż w poprzednich kilku latach. Jeśli pogoda pozwoli, to żniwa w Łódzkiem powinny zakończyć się do połowy sierpnia – poinformował PAP Jerzy Kuzański – Dyrektor IRWŁ.

Zdaniem Dyrektora Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego ze względu na suszę - tegoroczne zbiory ogólnie będą niższe o 30 proc. od zakładanych. Zależać to będzie od rejonu i gleby. Zbiory zbóż jarych i zbóż ozimych typu żyto czy pszenżyto będą niższe o 40 proc. Zbiory pszenicy niższe będą o jakieś 20-30 proc. Jest ona siana na lepszych glebach i w tej sytuacji sobie lepiej radzi. Mimo to, w tym roku zbiór pszenicy nie przekroczy średnio 4 ton z ha, np. rzepaku średnio 2-2,5 tony. W związku z informacjami docierającymi od rolników do Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski zaapelował do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o pilną zmianę przepisów, aby raporty Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach nie były podstawą do uruchomienia procedury związanej z wystąpieniem suszy.

Rolnicy alarmują, że suszę widać gołym okiem, natomiast raporty IUNG tego nie potwierdzają. Izba jako przykład podał dwie plantacje ziemniaków, które znajdują się od siebie w odległości ok. 300 metrów. Według raportu IUNG na jednej plantacji susza została uznana, a na drugiej już nie. IRWŁ od ubiegłego roku we wnioskach do ministerstwa rolnictwa postuluje, żeby ostatecznym werdyktem był protokół gminnej komisji szacowania strat. IUNG nie ma takiej sieci stacji badawczych, aby pokryły cały teren województwa.

ul. Piłniewa 27/29
91-420 Łódź
☎ (+48) 42 632 70 21
☎ (+48) 42 632 70 31
www.izbarolnicza.lodz.pl
info@izbarolnicza.lodz.pl

Państwo
Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie
Młost, Młost i Gmin, Gmin.

W związku z kolejnym wystąpieniem na terenie województwa łódzkiego niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w tym długotrwałej suszy, w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego zwracam się z uprzejmą prośbą o pilne powołanie komisji ds. szacowanie szkód w Państwa gminie.

W dniu 31 maja 2019r. wygłosił V Kadencja Samorządu Rolniczego jednak dotychczasowi przedstawiciele Izby Rolniczej będą społecznie brać udział w pracach tychże komisji.

Uprzejmie przypominam, że protokół komisji będzie stanowił podstawę do wypłaty rekompensat za szkody wyrządzone w gospodarstwach rolnych.

Z poważaniem
PREZES ZARZĄDU
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
mgr Bronisław Węglewski

Jak nabyć nieruchomość rolną? Prawa i obowiązki nabywców

Nabywanie nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha na wsi i w mieście. Analiza zapisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003 r. po nowelizacji z 26 czerwca 2019 r. (Dz.U.1019,1080).

Potrzeba ułatwienia obrotu ziemią rolną w obrocie prywatnoprawnym legła u podstaw prac nad nowelizacją istniejących przepisów prawnych regulujących zasady obrotu nieruchomościami rolnymi. W toku prac rozważano różne koncepcje by w końcu uchwalić, iż nieruchomości rolne o powierzchni mniejszej niż 1 ha zostają wyjęte spod naczelną zasady, zgodnie z którą ziemię rolną nabyć może tylko rolnik indywidualny. Już na tym etapie należy zauważyć pewną istotną kwestię. Dokonany przez ustawodawcę zabieg nie jest równoznaczny z wyłączeniem nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha spod stosowania ustawy. Innymi słowy w dalszym ciągu, ustawy (i związanych z nią ograniczeń w obrocie, użytkowaniu i dysponowaniu) nie będziemy stosować do nieruchomości rolnych których powierzchnia, jak dotychczas, jest mniejsza niż 0,3 ha. Co to oznacza w praktyce dla przysłowiowego „Kowalskiego”? Tylko, a może aż tyle, że każdy „Kowalski”, niebędący rolnikiem indywidualnym może nabyć nieruchomość rolną o powierzchni do 1 ha (w tym również bez zgody Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa), ale transakcja ta będzie podlegała pod obostrzenia ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

Sytuacja „Kowalskiego” będzie różnić się w zależności od tego czy nieruchomość rolna, która podlega nabyciu położona jest w granicach administracyjnych miasta, czy też zlokalizowana jest na wsi. W pierwszej kolejności należy ustalić czy jest jakieś ograniczenie ilościowe w zakresie nabywanych przez „Kowalskiego” nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha i czy ta sytuacja różni się w zależności od tego czy nieruchomości rolne położone są na wsi, czy w mieście? Generalna odpowiedź na to pytanie jest jednoznaczna – ustawodawca nie przewidział żadnych ograniczeń ilościowych i kupić takich nieruchomości możemy dowolną ilość. Diabeł jednak tkwi w szczegółach. O ile nabywanie nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha w mieście skorelowane zostało z przewidzianym przez ustawodawcę wy-

jątkiem (art. 2b ust. 4 pkt. 3 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego) od zasady, zgodnie z którą nabywca nieruchomości rolnej obowiązany jest prowadzić gospodarstwo rolne, w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna, przez okres co najmniej 5 lat od dnia nabycia przez niego tej nieruchomości, a w przypadku osoby fizycznej prowadzić to gospodarstwo osobiście, z jednoczesnym zakazem zbycia tejże nieruchomości lub oddania w posiadanie w tym okresie. O tyle nabywanie nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha na wsi z wyjątkiem od powyższych zasad nie korzysta.

„Kowalski” kupując zatem nieruchomość rolną na wsi, będzie musiał mieć na uwadze posiadaną powierzchnię nieruchomości rolnych i powierzchnię nieruchomości rolnych jaka pozostawać będzie w jego posiadaniu po dokonaniu transakcji. W sytuacji bowiem gdy „Kowalski” posiada już gospodarstwo rolne (przez co rozumieć należy grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, o ile powierzchnia nieruchomości rolnej albo łączna powierzchnia nieruchomości rolnych jest nie mniejsza niż 1 ha) albo wskutek nabycia nieruchomości o powierzchni mniejszej niż 1 ha utworzy gospodarstwo rolne nabyta nieruchomość rolna wejdzie w skład posiadanego gospodarstwa rolnego, a tym samym „Kowalski” obowiązany będzie podporządkować się wyżej określonym ograniczeniom w korzystaniu z nieruchomości (zakaz zbywania i oddania w posiadanie w okresie 5 lat od dnia nabycia dotyczy co do zasady (wyjątki zostały przewidziane ustawą) każdej nieruchomości rolnej położonej na wsi, równej co najmniej 0,3 ha niezależnie od jej powierzchni). Gdy „Kowalski” wskutek nabycia nieruchomości rolnych na wsi nie utworzy gospodarstwa rolnego, nie będzie obowiązany do jej rolniczego wykorzystania. Z tego też względu, decydując się na zakup nieru-

chomości rolnych na wsi, za każdym razem mieć należy na uwadze to czy wskutek zawarcia transakcji staniemy się posiadaczami gospodarstwa rolnego, tj. czy powierzchnia posiadanych nieruchomości rolnych będzie co najmniej równa 1 ha. W takiej bowiem sytuacji ustawodawca nakłada na nabywcę obowiązek prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Gdy jednak „Kowalski” postanowi nabyć nieruchomość rolną o powierzchni do 1 ha położoną w granicach administracyjnych miasta nie będzie on musiał sumować powierzchni posiadanych gruntów. Ze względu na brak ograniczeń ilościowych będzie on mógł nabyć dowolną ilość takich działek. A mając na uwadze fakt, iż ustawodawca wyłączył nabycie tego rodzaju nieruchomości od obowiązku ich rolniczego uprawiania przez okres 5 lat oraz zakazu ich zbywania przez ten sam czas „Kowalski” będzie mógł swobodnie obracać tego rodzaju ziemią rolną.

Uwzględniając powyższe rozróżnienie „Kowalski” za każdym razem przystępując do nabycia nieruchomości rolnych o powierzchni mniejszej niż 1 ha powinien mieć na uwadze gdzie położona jest nabywana nieruchomość (miasto, czy wieś) oraz czy wskutek nabycia nieruchomości rolnej utworzy gospodarstwo rolne, które będzie obowiązany prowadzić. Naruszenie przewidzianych ustawą zasad może być dla „Kowalskiego” dotkliwie. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa może wystąpić o nabycie własności danej nieruchomości, której dotyczy sprawa, za zapłatą ceny odpowiadającej jej wartości rynkowej określonej stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami. Realizując swoje uprawnienia kontrolne Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa stoi na straży przestrzegania zasad obrotu ziemią rolną w Rzeczypospolitej Polskiej i dba o jej należyte wykorzystanie, tak by mogła służyć całej Ojczyźnie w sposób określony w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
Oddział Terenowy w Łodzi

REKLAMA

Zjazdowa
Łódzki Rynek Hurtowy S.A.

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Osiedle
Dolina Łódki

ŁÓDZKIE ŚWIĘTO OWOCÓW I WARZYW 2019

Zapraszamy na Łódzkie Święto w Dolinie Łódki, które odbędzie się 31 sierpnia 2019 roku (Sobota) od godziny 13.00 przy ulicy Beskidzkiej 172 w Łodzi

radio ŁÓDŹ
W nowej roli
TVP 3

CELEBRA MŚZALNA ZA PŁONY
W GODZ. 13.00-14.00
ATRAKcje:
• ZJEZDŻALNIE DMUCHANE;
• KULE WODNE, EUROBUNGE, TRAMPOLINA
ZESPOŁY ŚPIEWACZE „GOSPOCHY”, NOWOSOLNA
• PIĘŚNIARZE Z UKRAINY
• DZIECIĘCY ZESPÓŁ TANECZNY „ATUT”
• ZESPÓŁ TANECZNY „TEATR BLIŻEJ NAS”
• ZABAWA PODMIEJSKA: ZESPÓŁ „AMOL BANIO”
• KONKURSY SPORTOWE: KOSZYKÓWKA, PIŁKA NOŻNA
• KONKURSY ARTYSTYCZNE:
PLASTYCZNE I TANECZNO - WOKALNE
• STOISKA KIERMASZOWE
• WYSTAWA OWOCÓW I WARZYW
• CHŁOPSKIE JADŁO
• PRZYSMAKI DOMOWE

SPONSORZY:
ARKAN AUTOCENTRUM
MPC
KRAJOWY OŚRODEK WSPARCIA ROLNICTWA
SERWIS OPION - PONI
TOM-GAST
KRAJOWY OŚRODEK WSPARCIA ROLNICTWA
GLADYŻ, S.J.
MIDEX NBS System

Zapraszamy na
„Łódzkie Święto Owoców i Warzyw”

w dniu 31 sierpnia 2019 r. od godz. 13.00
Miejsce:
Siedziba Rady Osiedla „Dolina Łódki” w Łodzi ul. Beskidzka 172

Łódzkie Święto Owoców i Warzyw odbędzie się podczas Festynu Dożynkowego Rady Osiedla „Dolina Łódki”

W PROGRAMIE:
- Promocja i degustacja produktów z owoców i warzyw
- Konkursy dla dzieci i dorosłych
- Występy artystyczne

Sfinansowano ze środków finansowych Funduszu Promocji Owoców i Warzyw
Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź
www.izbarolnicza.lodz.pl e-mail: info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Wyniki wyborów do rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

28 lipca 2019 roku w całej Polsce odbyły się wybory do izb rolniczych. Bezpośrednie wybory w województwie łódzkim odbyły się w 56 gminach. Ustalenia wyników wyborów do rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego dokonano na podstawie protokołów wyników głosowania i wyników wyborów otrzymanych od 177 Okręgowych Komisji Wyborczych, które ustaliły wyniki wyborów do 21 rad powiatowych Izby we wszystkich okręgach wyborczych na obszarze województwa łódzkiego.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z §14 ust.3 Uchwały Nr 1/2019 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 25 lutego 2019r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych, jeżeli w danym okręgu wyborczym w gminie w wyborach do rady powiatowej izby zgłoszona liczba kandydatów jest równa liczbie mandatów wybieranych w danym okręgu wyborczym lub od niej mniejsza, głosowania nie przeprowadza się, a za wy-

branych członków rady powiatowej Komisja Okręgowa uznaje zarejestrowanych kandydatów, a odpowiednio pozostały mandat pozostaje nieobsadzony.

W dniach od 6 do 14 sierpnia 2019 roku odbywały się pierwsze posiedzenia w VI kadencji rad powiatowych IRWŁ w poszczególnych powiatach województwa łódzkiego. W trakcie posiedzeń nowo wybrani członkowie rad powiatowych poprzez głosowanie dokonali wyboru przewodniczącego rady powiatowej

i delegata rady do Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Walne Zgromadzenie IRWŁ zbierze się 4 września 2019 roku w siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego przy ulicy Beskidzkiej nr 124 w Łodzi i dokona wyboru Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Komisji ds. Statutu Regulaminów i Budżetu oraz Komisji Rewizyjnej VI kadencji samorządu rolniczego 2019-2023.

WYNIKI WYBORÓW DO RAD POWIATOWYCH IZBY ROLNICZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

POWIAT BEŁCHATOWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Bełchatowskiego
Miasto Bełchatów	Teresa Maria Herudzińska
Gmina Bełchatów	Beata Mariola Puch Bogumiła Robak
Gmina Drużbice	Piotr Kociotek - Przewodniczący mandat nieobsadzony
Gmina Kleszczów	Daniel Gajda
Gmina Kluki	Lilla Pajor Cezary Jerzy Zochniak
Gmina Rusiec	Marek Janusz Słomian Marcin Smiątkowski
Gmina Szczerców	Andrzej Tadeusz Rzepkowski Janusz Frydrychowski - Delegat
Gmina Żelów	Barbara Biesaga Mandat nieobsadzony

POWIAT BRZEZIŃSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Brzezińskiego
Miasto Brzeziny	Jarosław Balwierczyk
Gmina Brzeziny	Sławomir Jędrzejczyk Andrzej Stefan Kudlik
Gmina Dmosin	Arkadiusz Tomasz Krakowiak Eugeniusz Supera - Przewodniczący
Gmina Jeżów	Anna Maria Guzek Anna Ewa Strzyżewska
Gmina Rogów	Dorota Kołodziejczyk - Delegat Barbara Lubczyńska

POWIAT KUTNOWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Kutnowskim
Gmina Bedlno	Andrzej Górczyński - Delegat Konrad Eugeniusz Olejniczak
Gmina Dąbrowice	Grzegorz Dropiński Mandat nieobsadzony
Gmina Krośnice	Elżbieta Ewa Kacprzak Krzysztof Mariusz Kołodziejski
Gmina Krzyżanów	Halina Orlikowska Wiesława Pabin
Gmina Kutno	Jan Olesiński Paweł Workowski
Gmina Łanięta	Andrzej Grochowski Zdzisław Michalski
Gmina Nowe Ostrowy	Krzysztof Juliusz Głowacki Krzysztof Zdziarski
Gmina Oporów	Robert Zbigniew Pawlikowski Marcin Szafran
Gmina Strzelce	Włodzimierz Jaworski - Przewodniczący Mandat nieobsadzony
Gmina Zychlin	Rafał Gątarek Henryk Wojciech Studziński

POWIAT ŁASKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łaskiego
Gmina Buczek	Danuta Czupryniak Bronisław Węglewski - Przewodniczący
Miasto-Gmina Łask	Monika Mrowińska Jacek Nowicki
Gmina Sędziejowice	Arkadiusz Kałuża Marek Jan Krawczyk
Gmina Widawa	Iwona Mamzer - Delegat Rafał Szymon Pokorski
Gmina Wodzierady	Daniel Gil Paweł Nita

POWIAT ŁĘCZYCKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łęczyckiego
Gmina Daszyna	Dariusz Stanisław Sienny Grzegorz Marek Zduńczyk
Gmina Góra Św. Małgorzaty	Zbigniew Marczak - Przewodniczący Radosław Sylwester Przybylak
Gmina Grabów	Sławomir Antoni Jędrzejczak Krzysztof Ogórek - Delegat
Gmina Łęczyca	Janusz Andrzej Góra Michał Sławomir Marczak
Gmina Piątek	Małgorzata Gabryelczak Piotr Paweł Kalusiński
Gmina Świnice Warckie	Paweł Telesfor Leszczyński Krzysztof Wróblewski
Gmina Witonia	Małgorzata Klimczak Dariusz Radosław Kowalczyk

POWIAT ŁOWICKI

Nazwa Okręgu	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego
Gmina Bielawy	Ireneusz Gralak Sylvia Barbara Łuczak
Gmina Chańsko	Rafał Gawroński Dominik Grzegorz Uczciwek
Gmina Domaniewice	Józef Jan Kolec Roman Wodzyński - Przewodniczący
Gmina Kiernoż	Łukasz Skonieczny Waldemar Kobierecki
Gmina Kocierzew Południowy	Janusz Stanisławski Waldemar Wojciechowski - Delegat
Miasto Łowicz	Henryk Gładki
Gmina Łowicz	Janusz Roman Kołucki Grzegorz Jacek Domińczak
Gmina Łyszkowice	Patrycja Krystyna Gąsecka-Frankowska Andrzej Marat
Gmina Nieborów	Grażyna Justyna Haczykowska Włodzimierz Tomczak
Gmina Zduny	Andrzej Grzegorz Dalek Tomasz Jaros

POWIAT ŁÓDZKI-WSCHODNI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódzko-Wschodniego
Gmina Andrespol	Jan Woźniak
Gmina Brójce	Aleksandra Teresa Brdoń Marcin Derach - Delegat
Miasto Koluszki	Marek Sałata Marcin Szadkowski
Gmina Nowosolna	Leopold Zbigniew Piestrzeniewicz
Gmina Rzgów	Michał Owczarek - Przewodniczący Adam Prądzyski
Miasto Tuszyn	Zbigniew Smyczek Piotr Zarzycki
Miasto Łódź	Łukasz Lasoń

POWIAT OPCZYŃSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Opoczyńskiego
Gmina Białaczów	Stanisław Firkowski Anna Krzysztofik
Gmina Drzewica	Henryk Worach rezygnacja z mandatu
Mniszków	Marian Antoni Czerczak Piotr Rafał Marcinkowski
Opoczno	Marian Stanisław Jurek Milewski Bartosz
Paradyż	Krzysztof Juszyński - Delegat Tomasz Wach
Poświętne	Bolesław Kacprzak Marian Kacprzak - Przewodniczący
Sławno	Krzysztof Bielas Jacek Marek Pawlik
Żarnów	Krzysztof Ciach Tomasz Pacyniak

POWIAT PABIANICKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Pabianickiego
Gmina Dłutów	Jan Chojecki - Delegat Tomasz Kamil Spionek
Gmina Dobroń	Sławomir Dychto Marcin Góral
Miasto Konstantynów	Aleksy Henryk Sobczak
Gmina Ksawerów	Konrad Otomański
Gmina Lutomiersk	Marcin Marian Cierpikowski Piotr Kądziała
Miasto Pabianice	Halina Błoch
Gmina Pabianice	Grzegorz Antoniewski - Przewodniczący Jacek Stanisław Kania

POWIAT PAJĘCZAŃSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Pajęczańskiego
Miasto i Gmina Działoszyn	Andrzej Konieczny Jan Mirosław Madej
Gmina Kiełczygłów	Monika Katarzyna Brożyna Krzysztof Brzezowski
Gmina Nowa Brzeźnica	Jacek Stanisław Koziański Tomasz Mariusz Tomaszewski
Miasto i Gmina Pajęczno	brak kandydata
Gmina Rząśnia	Piotr Rozumek Paweł Sikora - Przewodniczący
Gmina Siemkowice	Andrzej Błasiak Jarosław Gasiński - Delegat
Gmina Strzelce Wielkie	brak kandydata
Gmina Sulmierzyce	Jacek Zbigniew Andrysiak Sławomir Borowiecki

POWIAT PIOTRKOWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego
Miasto Piotrków Trybunalski	Sylwester Piotr Staniaszek
Gmina Aleksandrów	Daniel Michał Jasion Arkadiusz Rafał Kowalski
Gmina Czarnocin	Mariusz Kozub Bogdan Turek
Gmina Gorzkowice	Rafał Paweł Gierlik Elżbieta Komar
Gmina Grabica	Czesław Nieśmiałek Tomasz Wachulec
Gmina Łęki Szlacheckie	Janusz Terka - Przewodniczący Dariusz Jacek Wośko
Gmina Moszczenica	Mariusz Derendarz Stanisław Kraska
Gmina Ręczno	Jan Filocha Marek Kręglewski
Gmina Rozprza	Józef Piotr Kotas Tomasz Marcin Pstrokoń
Gmina Sulejów	Kacprzyk Dorota Dawid Marcin Matuszczyk
Gmina Wola Krzysztoporska	Magdalena Jadwiga Gajda Ryszard Andrzej Olejnik
Gmina Wolbórz	Szymon Bogusławski - Delegat Jacek Grzegorz Właźniak

POWIAT PODDĘBNICKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Poddębnickiego
Gmina Dalików	Leszek Chmielecki - Delegat Marcin Szymczak
Gmina Pęczniew	Krzysztof Marek Bekalarczyk Ireneusz Marek Łazarek
Miasto i Gmina Poddębice	Robert Waldemar Leśniewicz Andrzej Łodziński
Miasto i Gmina Uniejów	Tomasz Miłosz Damian Nita
Gmina Wartkowice	Sylwester Bojanowski Grzegorz Hajdas
Gmina Zadzim	Ewa Bednarek - Przewodnicząca Beata Stanisława Janaszkiwicz

POWIAT RADOMSZCZAŃSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Radomszczańskiego
Gmina Dobryzycze	Mariusz Zasępa
Gmina Gidle	Sławomir Barański Marzena Romańczyk
Gmina Gomunice	Krzysztof Zdzisław Gaborski
Miasto i Gmina Kamięńsk	Mariusz Masiarek mandat nieobsadzony
Gmina Kobbiele Wielkie	Kamil Marcin Olborski Paweł Jarosław Starostecki
Gmina Kodrąb	Kamil Józef Staryga Anna Janina Stolarczyk- Bryl
Gmina Lgota Wielka	Stanisław Kaczmarek Michał Paweł Kubanik

Gmina Ładzice	Andrzej Gruszczyński - Delegat Michał Jarosław Porzeżyński
Gmina Masłowice	Karol Gajda mandat nieobsadzony
Miasto i Gmina Przedbórz	Grzegorz Baran mandat nieobsadzony
Gmina Radomsko	Ryszard Jaworski Andrzej Komala - Przewodniczący
Miasto Radomsko	Grzegorz Olczyk
Gmina Wielgomłyny	Piotr Hasik Stanisław Molik
Gmina Żytno	Kamil Grządziel Waldemar Wierzbicki

POWIAT RAWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Rawskiego
Miasto i Gmina Biała Rawska	Sylwester Libera - Przewodniczący Jacek Otulak
Gmina Cielądz	Małgorzata Rosa - Delegat Grzegorz Adam Walczak
Miasto Rawa Mazowiecka	brak kandydata
Gmina Rawa Mazowiecka	Małgorzata Czajka mandat nieobsadzony
Gmina Regnów	Mariusz Stanisław Cheba Ilona Sumińska
Gmina Sadkowice	Paweł Piotr First Grzegorz Sebastian Walczak

POWIAT SIERADZKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Sieradzkiego
Gmina i Miasto Błaszki	Jan Kołodziejczyk - Przewodniczący Jerzy Wróbel - Delegat
Gmina Brąszewice	Krzysztof Jaros Ewa Zatoń- Smok
Gmina Brzeźnio	Tadeusz Owczarek Łukasz Tadeusz Przybyła
Gmina Burzenin	Roman Mariusz Łebzuch Waldemar Andrzej Wajgert
Gmina Goszczanów	Andrzej Warszawski Grzegorz Zdobych
Gmina Klonowa	Dariusz Perdek Piotr Paweł Smok
Miasto Sieradz	Kamila Agnieszka Dobroń
Gmina Sieradz	Tomasz Świniarski Rafał Wujda
Gmina i Miasto Warta	Rafał Baliński Tomasz Marcin Pietrzak
Gmina Wróblew	Leszek Krzysztof Kluszczyński Łukasz Artur Zajac
Gmina i Miasto Złoczew	Stanisław Kałużny Józef Kamiński

POWIAT SKIERNIEWICKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego
Miasto Skierniewice	Zbigniew Magdziarz

POWIAT SKIERNIEWICKI c.d.

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego
Gmina Bolimów	Renisław Janusz Siekiera Stanisław Olęcki
Gmina Głuchów	Rafał Kowalczyk Michał Stanisław Mikołajczyk
Gmina Godzianów	Józef Pąsko
Gmina Kowiesy	Cezary Melon Jacek Ossowicz - Przewodniczący
Gmina Lipce Reymontowskie	Jacek Dziuda
Gmina Maków	Roman Blus Jan Tyc
Gmina Nowy Kawęczyn	Piotr Paweł Adamczyk mandat nieobsadzony
Gmina Skierniewice	Szymon Staniaka Celina Jankowska
Gmina Słupia	Roman Rosiński - Delegat

POWIAT TOMASZOWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Tomaszowskiego
Gmina Będków	Sławomir Rybak mandat nieobsadzony
Gmina Budziszewice	Paweł Antkowicz
Gmina Czerniewice	Piotr Jan Bielicki Dariusz Kowalczyk - Przewodniczący
Gmina Inowódz	Elżbieta Małgorzata Bernaciak
Gmina Lubochnia	Dawid Michał Bąbos Ewa Sygitowicz
Gmina Rokiciny	Michał Biątek Wiesław Jan Lewandowski
Gmina Rzeczyca	Adam Jankowski Wiesław Zbigniew Korecki
Miasto Tomaszów Maz.	Kazimierz Fryziel
Gmina Tomaszów Maz.	Jan Bogdan Tomanek Jarosław Ruta
Gmina Ujazd	Rafał Mariusz Chwaliński Mariusz Jacek Kotynia
Gmina Żelechlinek	Bogumił Andrzej Łuczowski Paweł Rochala - Delegat

POWIAT WIELUŃSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Wieluńskiego
Gmina Biała	Marek Krzysztof Kosiński Janusz Roman Kubski
Gmina Czarnożyły	Rafał Rösner Marcin Mikołajczyk
Gmina Konopnica	Jacek Grzegorz Kurowski Jolanta Mitka
Gmina Mokrsko	Marek Pietras Zbigniew Szuklarek - Delegat
Gmina Osjaków	Henryka Dubecka Alina Nawojka

Gmina Ostrówek	Adam Nowak mandat nieobsadzony
Gmina Pątnów	Stanisław Gawlak Miroslaw Wiatr
Gmina Skomlin	Justyna Budziak Paweł Bolesław Jaśko
Miasto - Gmina Wieluń	Krzysztof Wróbel - Przewodniczący Kazimierz Leszek Walcis
Gmina Wierzchlas	Tomasz Klasa Katarzyna Papierkowska

POWIAT WIERUSZOWSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Wieruszowskiego
Gmina Bolesławiec	Józef Wosiński mandat nieobsadzony
Gmina Czastary	Adam Ciećka - Delegat Jan Adam Dura
Gmina Galewice	Jerzy Karsznia - Przewodniczący Stanisław Michał Pichlak
Gmina Lututów	Arkadiusz Dębski Grzegorz Wrzosek
Gmina Łubnice	Piotr Hyłka Adam Józef Nowak
Gmina Sokolniki	Ewa Maria Jopek Gabriela Katarzyna Malik
Miasto – Gmina Wieruszów	Marek Ociepa mandat nieobsadzony

POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Zduńskowolskiego
Miasto-Gmina Szadek	Krzysztof Nowak - Delegat Edyta Mularczyk Szuster
Gmina Zapolice	Zenon Kowalski - Przewodniczący Wiesław Rumpel
Miasto Zduńska Wola	Dawid Kopytek
Gmina Zduńska Wola	Henryk Gudaś Krzysztof Jończyk

POWIAT ZGIERSKI

Miasto/Gmina	Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Zgierskim
Aleksandrów Łódzki	Adam Michaś - Delegat Jarosław Sikorski
Miasto Głowno	Marzena Anna Lenart
Gmina Głowno	Dariusz Kierus Krzysztof Edward Kucharczyk
Miasto Ozorków	Włodzimierz Jabłoński
Gmina Ozorków	Dariusz Kluska Marek Wołowski
Gmina Parzęczew	Kazimierz Adam Kurtasiński Honorata Anna Zajączkowska
Stryków	Waldemar Stanisław Sender Jarosław Adam Włodarczyk
Miasto Zgierz	Krzysztof Kozłowski
Gmina Zgierz	Jerzy Kuzański - Przewodniczący Adam Marcin Rembisz

Wybór właściwej odmiany

szansą na zwiększenie opłacalności uprawy rzepaku

Bogata podaż odmian

Odmian rzepaku ozimego oferowanych do nabycia przed nowym sezonem wegetacyjnym będzie zapewne dużo. W Krajowym rejestrze (KR) wpisanych jest obecnie ponad 150 odmian rzepaku ozimego, a w ofercie mogą się pojawić dodatkowo odmiany ze wspólnotowego katalogu (CCA). Mimo tego, a może ze względu na tak dużą liczbę odmian, nie jest łatwy wybór najbardziej odpowiednich z nich przystosowanych do określonych warunków siedliskowych. Przy wyborze odmiany trzeba jednak uwzględnić konkretne warunki gospodarowania, m.in. warunki glebowe, stosowany płodozmian, wyposażenie techniczne gospodarstwa, itp. Warto stawiać na sprawdzone, ale nowe odmiany, które z reguły charakteryzują się dużym potencjałem plonowania.

Najczęściej decyduje plenność

O wyborze odmiany do uprawy przez producentów rzepaku decyduje przeważnie jej plenność oraz stabilność plonowania, tj. powtarzalność plonowania w latach. Plenność jest warunkowana genetycznie, lecz duży wpływ mają na nią warunki siedliskowe, czynniki agrotechniczne i warunki pogodowe. Wszystko to powoduje dość dużą zmienność plonowania w latach, a także rejonach kraju. Najczęściej jest też tak, że dobre plonowanie odmiany jest wypadkową jej wielu innych pożądaných cech, np. mniejszej podatności na choroby, większej tolerancji na stresowe warunki m.in. suszę.

Zimotrwałość jest ważna

Szczególą uwagę powinno się zwracać na zimotrwałość odmian. W warunkach ostrych zim ryzyko wymarzenia roślin zdecydowanie wzrasta. Pomimo, że w br., a także w poprzednich dwóch sezonach wegetacyjnych, w całym kraju rośliny rzepaku przetrzymały praktycznie bez większych strat, takie zagrożenie istnieje każdej zimy. Zróżnicowanie odmian pod względem

wytrzymałości na mróz jest zauważalne i można wybrać takie odmiany, które lepiej zimą.

Inne cechy, na które warto zwrócić uwagę

Wybierając odmiany rzepaku do siewu należy uwzględnić także inne ważne właściwości odmian. Istotną okazuje się m.in. tolerancja na opóźniony siew, a to jest uzależnione od szybkości rozwoju roślin jesienią. Ze względu na konieczność wdrożenia integrowanej ochrony, coraz większego znaczenia nabiera odporność na patogeny. Przykładowo, jeżeli w gospodarstwie uprawia się dużo rzepaku i w związku z tym, obserwuje większe nasilenie występowania jakiejś choroby to należy wysiewać odmiany, które wykazują większą odporność na jej sprawcę.

Innym zjawiskiem powodującym utratę części plonu jest pęknięcie łuszczyń i osypywanie się nasion rzepaku. Aby temu przeciwdziałać, hodowcy prowadzą aktywną selekcję materiałów hodowlanych wybierając te, które cechują się większą odpornością na osypywanie. W wielu nowych odmianach wpisywanych do KR w ostatnich latach, cecha ta jest wyraźnie poprawiona. Efekty zwiększonej odporności na osypywanie się nasion można było dostrzec zwłaszcza w przypadku wydłużającego się okresu żniwnego lub w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych (np. wystąpienia silnych wiatrów połączonych z ulewnym deszczem, a nawet umiarkowanym gradobiciem).

Reasumując, dobra odmiana powinna przede wszystkim wytwarzać duży plon nasion powtarzalny w kolejnych latach. Aby tak było, rośliny takiej odmiany powinny być w jak największym stopniu odporne na różne stresy, zarówno te środowiskowe, np. na niskie temperatury czy na suszę, jak też na różne choroby.

Warto uświadomić sobie również i to, że zasadniczo nie ma odmian, które spełniałyby wszystkie oczekiwania

producentów rzepaku i przemysłu. Niemniej hodowcy, tworząc nowe odmiany ciągle poprawiają ich poszczególne właściwości i cechy. Albo też odpowiadają na pojawiające się problemy, czego przykładem jest hodowla odmian tolerancyjnych na groźną i coraz częściej obserwowaną na polach chorobę, jaką jest kiła kapusty.

Mieszańcowa czy populacyjna?

Firmy hodowlano-nasienne oraz dystrybutorzy nasion będą oferowali do uprawy odmiany populacyjne i mieszańcowe rzepaku ozimego. Trzeba przyznać, że odmiany mieszańcowe odznaczają się przede wszystkim większym potencjałem plonowania, ze względu na występujący w tego typu odmianach efekt heterozji. Przejawia się on głównie bujniejszym wigorem roślin, często szybszym rozwojem, a przede wszystkim większym plonowaniem nasion. Na ogół też reagują one mniejszym spadkiem plonowania w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w okresie wegetacji. Większość odmian mieszańcowych lepiej nadaje się do opóźnionych siewów ze względu na szybszy rozwój początkowy. Wszystko to decydowało, że hodowcy w tych odmianach upatrują większe możliwości i efekty swoich prac. Niektóre zagraniczne firmy hodowlane całkowicie zrezygnowały z hodowli odmian populacyjnych i tworzą wyłącznie odmiany mieszańcowe. Zapewne też, hodowla odmian mieszańcowych umożliwia ich szczególną, bo biologiczną ochronę. Materiałem siewnym takich odmian są nasiona F_1 , wytwarzane przez krzyżowanie stałych komponentów, tj. odpowiednich linii zgodnie z formułą mieszańca, znaną jedynie hodowcy. U odmian mieszańcowych efekt heterozji występuje tylko w pokoleniu F_1 i nie powtarza się w dalszych rozmnożeniach. Trzeba też zauważyć, że w ostatnich latach wyraźnie zwiększył się udział odmian mieszańcowych w uprawie. Dobór takich odmian jest

liczniejszy i bardziej zróżnicowany, a nasiona są dostępne w sprzedaży. W ofercie, oprócz wielu innych, znajdują się odmiany mieszańcowe odporne na porażenie kiłą kapusty czy też tolerancyjne na porażenie wirusem żółtaczki rzepy. Materiał siewny odmian mieszańcowych jest niestety droższy. Należy jednak wiedzieć, że zakup nasion stanowi zaledwie około 10% kosztów całkowitych produkcji rzepaku. Dlatego warto zdecydować się na zakup droższych nasion lepszych odmian.

W naszym kraju, nadal wielu rolników dobrze ocenia przydatność odmian populacyjnych do własnych warunków gospodarowania i często uprawia je na swoich polach. Odmiany populacyjne, zwłaszcza nowe, przy zachowaniu podstawowych wymagań agrotechnicznych potrafią wytworzyć również duży plon nasion. Takie odmiany przeważnie są wysiewane w mniejszych gospodarstwach i na nieco słabszych stanowiskach. Ich podstawową zaletą jest stosunkowo łatwy zbiór ze względu na mniejszą masę roślin, a to z kolei obniża koszty eksploatacji kombajnu.

Niezależnie od wyboru do uprawy odmiany mieszańcowej, czy też populacyjnej, plantacje produkcyjne należy obsiewać kwalifikowanym materiałem siewnym. Używanie do siewu innego materiału niż kwalifikowany może spowodować znaczące pogorszenie jakości zebranych nasion.

PDO ułatwia wybór

Podjęcie decyzji o wyborze odmian rzepaku ozimego do uprawy mogą ułatwić wyniki doświadczeń realizowanych w ramach porejestrowych badań odmianowych (PDO). Badania te prowadzone są corocznie i są jednym ze sposobów pozyskiwania o nich informacji. Umożliwiają one sprawdzenie aktualnej wartości dużej liczby odmian wpisanych do Krajowego rejestru (KR) oraz niektórych ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA). Doświadczenia PDO zlokalizowane są w różnych warunkach siedliskowych na terenie Polski, a ich duża liczba zapewnia obiektywną ocenę. Wyniki plonowania oraz innych ważnych cech użytkowych publikowane są każdego roku w wydaw-

nictwach COBORU, a są to m.in. „Wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych” oraz „Lista Opisowa Odmian”. Dodatkowo są publikowane na stronie internetowej www.coboru.pl – wyniki z kraju oraz www.sulejow.coboru.pl – wyniki z województwa łódzkiego.

LOZ dla regionów

Porejestrowe badania odmian rzepaku ozimego umożliwiają także wyodrębnienie tych, które przejawiają dobre przystosowanie do uprawy w danym rejonie i są tam najbardziej wartościowe. Szczególnie cenione są odmiany względnie stabilnie plonujące, pomimo różnych warunków atmosferycznych w kolejnych sezonach wegetacyjnych. Odmiany takie trafiają na „Listę odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa” (LOZ). W roku 2019, w poszczególnych województwach na LOZ znajduje się od kilku (7) do kilkunastu (17) odmian. Zestawienie odmian w LOZ oznacza jej rekomendację na obszarze województwa. W br. na wszystkich LOZ znajduje się łącznie 45 odmian rzepaku ozimego. Zdecydowaną większość stanowią odmiany mieszańcowe, których jest 37, natomiast odmian populacyjnych jest 8. Szesnaście odmian otrzymało rekomendację do uprawy na terenie pięciu i więcej województw. Najczęściej polecaną do uprawy odmianą jest populacyjna SY Ilona - w 12 województwach, natomiast odmiany mieszańcowe Bonanza F₁, DK Expiro F₁ i Kuga F₁ - w 9, odmiany Atora F₁, DK Extract F₁ i ES Valegro - w 8, odmiana DK Platinum F₁ - w 7, odmiana SY Florida F₁ - w 6, a odmiany Architect F₁, Birdy, DK Expression F₁, ES Imperio F₁, Stefano KWS F₁, SY Rokas oraz Tigris F₁ - w 5. Inne znalazły się na listach kilku województw, są to Marcolpos F₁ (w 4 województwach), DK Exoter F₁, ES Cesario F₁, Mercedes F₁, i Quartz (w 3). Pozostałe odmiany z „Listy ...” zalecane są do uprawy tylko w jednym lub dwóch województwach. Warto zauważyć, że w br. na LOZ znajdują się trzy odmiany o dużej odporności na kiłę kapusty – Alasco, Archimedes i DK Platinum. Takie odmiany są również poszukiwane przez producentów rzepaku, ze względu na zwiększającą się powierzchnię pól zainfekowanych tym groźnym patogenem.

Lp.	Odmiana zalecana do uprawy na terenie woj. łódzkiego	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Architect	2019 ^R	Mieszańcowa
2.	Birdy	2018	Populacyjna
3.	Bonanza	2017	Mieszańcowa
4.	DK Exotter	2019 ^R	Mieszańcowa
5.	DK Expiro	2018	Mieszańcowa
6.	ES Cesario	2019	Mieszańcowa
7.	ES Valegro	2017	Populacyjna
8.	Hamilton	2018	Mieszańcowa
9.	Stefano KWS	2019 ^R	Mieszańcowa
10.	SY Ilona	2019	Populacyjna

^R – odmiana wstępnie rekomendowana

LOZ łódzkie

Wieloletnie badania odmian w zróżnicowanych warunkach glebowych i klimatycznych naszego województwa umożliwiają rekomendację odmian do uprawy poprzez tworzenie Listy Odmian Zalecanych (LOZ). Zawiera ona najwartościowsze odmiany i jest systematycznie aktualizowana. Celem rekomendacji odmian jest eliminacja napływu do rolnictwa odmian niesprawdzonych, niejednokrotnie przereklamowanych, lecz nieprzydatnych do uprawy na naszym terenie. Ostatnie zmiany LOZ nastąpiły 30 stycznia 2019 roku na posiedzeniu Łódzkiego Zespołu PDO. Na liście odmian zalecanych w 2019 roku znajduje się 10 odmian, 3 populacyjne i 7 mieszańcowych.

Jacek Broniarz

Pracownia Badania WGO

Roślin Oleistych i Włóknistych

COBORU

Dr Przemysław Majchrowski

SDOO Sulejów

REKLAMA

PPHU **ASPOL**

W ofercie :

- Zakupy węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska

WARYŃSKI
Origin

Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego
www.aspol.agro.pl

Świątniki 61
95-200 Pabianice
tel. 782 061 000

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

BEZPIECZNA PODRÓŻ z TUW-em

Od dnia 1 lipca 2019 r. zostało wprowadzone do oferty Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” nowe ubezpieczenie „Bezpieczna Podróż z TUW-em”. Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” oferowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przeznaczona jest dla osób fizycznych udających się w podróż poza granice terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i kraj zamieszkania Ubezpieczonego. Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” zapewnia całodobowe, kompleksowe wsparcie w każdym miejscu na Świecie w nagłych sytuacjach. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w formie umowy indywidualnej, umowy grupowej lub umowy rodzinnej.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje do wyboru cztery warianty ubezpieczenia: MINI, STANDARD, KOMPLEKS, VIP różniące się między sobą sumami ubezpieczenia oraz sumami gwarancyjnymi, natomiast podstawowy zakres ubezpieczenia jest jednakowy dla każdego z wariantów. Każdy z czterech wariantów można rozszerzyć o dodatkowe ryzyka.

Tym samym Ubezpieczający może dostosować zakres ochrony ubezpieczeniowej do swoich wymagań i potrzeb oraz podjąć decyzję, który z wariantów ochrony ubezpieczeniowej będzie najbardziej spełniał jego oczekiwania.

Przedmiotem umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” w każdym z czterech wariantów jest ubezpieczenie:

- kosztów leczenia i assistance,
- następstw nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
- bagażu podróżnego.

Wychodząc naprzeciw podróżującym, którzy coraz częściej dzielą czas odpoczynku między błogim wypoczynkiem i uprawianiem sportów, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej umożliwia rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w każdym z czterech wariantów ubezpieczenia o ryzyka związane z uprawianiem sportów zimowych i uprawianiem sportów ekstremalnych, które zapewniają ochronę w zakresie NNW, a także chronią przed wysokimi kosztami leczenia.

Oprócz podróży w celach wypoczynkowych, Klienci coraz częściej poszukują pracy poza granicami kraju, więc Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w podstawowym zakresie umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” obejmuje ochroną ubezpieczeniową wykonywanie pracy umysłowej, a po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej także wykonywanie pracy fizycznej.

Przedmiotem ubezpieczenia kosztów leczenia jest ryzyko nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczonego zaistniałych podczas podróży. Zakresem ubezpieczenia kosztów leczenia objęta jest organizacja pomocy medycznej oraz pokrycie kosztów tej pomocy, obejmujących m.in.: koszty hospitalizacji i leczenia ambulatoryjnego Ubezpieczonego, koszty wizyt lekarskich i koszty badań pomocniczych, koszty transportu do placówki medycznej lub między placówkami, koszty zakupu lekarstw i środków opatrunkowych, transport Ubezpieczonego do kraju zamieszkania, transport zwłok Ubezpieczonego.

W ramach ubezpieczenia assistance Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” organizuje usługi assistance i pokrywa ich koszt w okresie ubezpieczenia podczas podróży Ubezpieczonego. Zakresem ubezpieczenia assistance objęte są m.in. następujące usługi: przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej do 48h w przypadku opóźnienia powrotu Ubezpieczonego w wyniku awarii lub odwołania środka transportu oraz zdarzenia losowego, pokrycie kosztów po-

szukiwań i ratownictwa, pomoc psychologa po akcji ratowniczej, całodobowy dyżur telefoniczny, pomoc tłumacza w związku z pomocą medyczną, pomoc prawna, pomoc w przypadku utraty środków płatniczych i dokumentów, pomoc w przypadku przekazania kaucji, opieka nad niepełnoletnimi dziećmi, transport członka rodziny Ubezpieczonego, kontynuacja podróży Ubezpieczonego. Ubezpieczenie assistance obejmuje również usługi z zakresu pomocy domowej oraz z zakresu usług pogrzebowych na terenie RP.

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego polegające na wystąpieniu i ujawnieniu urazu ciała w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Wysokość świadczeń z tytułu urazów ciała została określona w Tabeli zawartej w Ogólnych warunkach ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em”- jako procent sumy ubezpieczenia. W razie śmierci Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku, przed upływem 12 miesięcy od daty jego wystąpienia, wypłacane jest świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.

Warto zwrócić uwagę, że w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance oraz następstw nieszczęśliwych wypadków Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” ponosi odpowiedzialność za koszty leczenia zdarzeń będących następstwem zaostrzenia lub powikłania chorób przewlekłych.

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego podczas podróży w związku z czynami niedozwolonymi za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego. Oznacza to, że ochroną ubezpieczeniową objęte są zarówno szkody na osobie jak i szkody rzeczowe powstałe z winy Ubezpieczonego podczas czynności wykonywanych w trakcie podróży np. potrącenie osoby trzeciej podczas jazdy na rowerze lub nartach na skutek niewystarczającej ostrożności, pogryzienie przez psa zabranego ze sobą w podróż, nieumyślne szkody w mieniu osób trzecich podczas wyjazdów.

W ramach ubezpieczenia bagażu podróżnego przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróżny: walizy, torby, plecaki, paczki wraz z ich zawartością w postaci odzieży i rzeczy osobistych należących do Ubezpieczonego oraz sprzęt sportowy od ryzyka utraty, zniszczenia bądź uszkodzenia podczas podróży w wyniku: zdarzeń losowych, prowadzenia akcji ratowniczej, kradzieży, zaginięcia, wypadku w komunikacji lądowej, powietrznej lub wodnej, rozboju, kradzieży z włamaniem. W ramach ubezpieczenia bagażu pokrywane są również koszty zakupu przedmiotów pierwszej potrzeby, takich jak odzież czy przybory toaletowe w przypadku udokumentowanego opóźnienia w dostarczeniu przez przewoźnika bagażu o co najmniej 4 godziny.

Planując wyjazd i kupując wycieczkę nie zawsze jesteśmy w stanie wszystko przewidzieć i zdarzają się sytuacje w życiu, które potrafią zniszczyć nawet najlepsze plany urlopowe. Dla osób które chcą czuć się bezpiecznie i mieć wszystko pod kontrolą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej możliwość rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie kosztów rezygnacji z wyjazdu i skrócenia uczestnictwa w imprezie. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty rezygnacji z wyjazdu, co oznacza koszty, jakimi Ubezpieczony zostałby obciążony przez organizatora wyjazdu, w przypadku rezygnacji przez Ubezpieczonego z uczestnictwa w imprezie lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z noclegu lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z biletu, przed datą rozpoczęcia wyjazdu wskazaną w umowie ubezpieczenia.

W zakresie likwidacji szkód pakiet obsługiwany jest przez firmę Mondial Assistance, z którą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” współpracuje już w zakresie dom assistance oraz auto assistance, a która gwarantuje bezgotówkową likwidację szkód za granicą na bardzo wysokim poziomie.

Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” gwarantuje Ubezpieczonym przede wszystkim możliwość kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej w każdym miejscu na Świecie. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje szeroką i zróżnicowaną ochronę ubezpieczeniową, która pozwala na precyzyjne dopasowanie wybranego zakresu ubezpieczenia do zróżnicowanych oczekiwań i potrzeb klientów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” posiada wyspecjalizowaną sieć jednostek na terenie RP, do których zaprasza w celu poznania oferty i zawarcia umowy ubezpieczenia. Adresy jednostek dostępne na stronie internetowej www.tuw.pl.

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**
T U W

Województwo łódzkie:

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” Biuro Regionalne w Łodzi, ul. Swojska 4, 91-342 Łódź, tel. 42 640-69-80, lodz@tuw.pl

**Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą: 02-793 Warszawa, ul. H. Raabego 13*

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Dlaczego warto jeść pomidory?

Zupa pomidorowa, sosy do pizzy, liczne dania, które bez pomidorów po prostu nie smakują tak samo. Dziś nie wyobrażamy sobie diety bez tych warzyw. I słusznie, bo są bardzo wartościowym składnikiem naszej diety. Warto jednak wiedzieć, że ich walory smakowe odkryliśmy stosunkowo niedawno i w dodatku przypadkiem.

Jak to z pomidorem było?

Ojczyzną pomidora (*Lycopersicon esculentum* Mill) jest Środkowa i Południowa Ameryka, skąd został przywieziony do Europy i rozprzestrzenił się dość szybko na inne kontynenty.

Historia wzięła swój początek w Peru. To właśnie tam upatruje się miejsca pochodzenia pomidorów. Uznaje się, że dziki przodek dzisiejszych pomidorów pochodził z południowej części tego kraju. Jednak ta andyjska forma nie była ani urodziwa (owoce były wielkości czereśni), ani smaczna (owoce miały gorzki smak). Pomidory zagościły w codziennej kuchni, dopiero gdy trafiły do Meksyku i zostały „udomowione” przez Azteków. Ich smak jednak nadal znacząco odbiegał od tego, który znamy dziś. Owoce pierwszych form uprawnych miały złocisto-żółtą barwę, były drobne (średnica 2 cm) iraczej kwaśnie.

Do Europy owoce pomidorów zostały przywiezione w 1496 roku przez Krzysztofa Kolumba razem z ziemniakami i tytoniem. Sadzonki dotarły do Sycylii i okazało się, że klimat tej wyspy wyjątkowo tym roślinom odpowiada. Zaczęły bujnie rosnąć i swobodnie krzyżować się pomiędzy sobą. Do dalszych prac hodowlanych wybierano tylko te krzewy, których owoce były słodkie.

mina C, karotenoidy i flawonoidy posiadają właściwości przeciwutleniające, neutralizują wolne rodniki i przeciwdziałają rozwojowi nowotworów.

Wartość odżywcza:

Cukry (udział w puli cukrów):

- Glukoza 70%
- Fruktoza 5-10%,
- sacharoza 20%

Kwasy organiczne (udział w puli kwasów organicznych):

- Kwas cytrynowy 70-80%,
- Szczawiowy 10%
- Jabłkowy 10%

Witamina C:

- Kwas l-askorbinowy 90%
- Kwas dehydroaskorbinowy 10%
- Karotenoidy (udział w puli karotenoidów):
- Likopen 83-90%
- beta-karoten 5-10%
- fytofluen 2-4%
- fytoen 1-2%

Kwasy fenolowe:

- galusowy,

- luteolina.

Właściwości zdrowotne likopenu zawartego w pomidorach

Głównym cennym związkem, jaki można znaleźć w pomidorze jest likopen. Związek ten jest dominującym karotenoidem w owocach pomidora i występuje w większych stężeniach niż beta-karoten czy inne karotenoidy. Istnieje hipoteza, że pełni on istotną rolę w ludzkim systemie odpornościowym. Poza tym jest substancją niepolarną (wykazuje powinowactwo do tłuszczów), w związku z tym zmniejsza syntezę „złego” cholesterolu (LDL), a podwyższa aktywność frakcji HDL.

Ponadto, likopen jest bardzo silnym przeciwutleniaczem i może zapobiegać poważnym schorzeniom jak np. chorobom serca. Większe stężenie likopenu w organizmie chroni organizm przed chorobami cywilizacyjnymi, a także zapobiega występowaniu chorób nowotworowych poprzez to, że oddaje swoje elektrony wolnym rodnikom neutralizując je, zanim uszkodzą komórki ciała.

Co ciekawe, biodostępność likopenu wzrasta w wyniku obróbki cieplnej pomidorów. Oznacza to, że jest lepiej przyswajany przez organizm, jeśli znajduje się w przetworach, np. soku, koncentracie czy ketchupie.

Prozdrowotne działanie likopenu potwierdzone w badaniach naukowych

Kurczaki którym podawano w diecie 45 g/dobę likopenu, miały istotnie obniżony poziom podziału i rozwoju komórek nowotworowych, w porównaniu do grupy otrzymującej 26 g/dobę likopenu.

Podobne wyniki zaprezentował Kucuk (2018), który wykazał, że włączenie do diety produktów bogatych w likopen (soki, ketchupy) istotnie przyczyniło się do spadku zachorowalności na nowotwór prostaty (u mężczyzn) i piersi (u kobiet).

W doświadczeniu klinicznym przeprowadzonym z udziałem 18207 osób stwierdzono pozytywny wpływ konsumpcji produktów zawierających likopen i zmniejszeniem się ryzyka wystąpienia nowotworu jamy ustnej, krtni i przełyku.

Źródło: www.akademiadobregosmaku.sggw.pl

Pomidor na zdrowie

Swoje właściwości prozdrowotne pomidory zawdzięczają zawartości związków biologicznie czynnych, w szczególności witaminy C (15-30mg/100 g ś.m.), karotenoidów (likopenu 3-30 mg/100 g ś.m. i beta-karotenu 0,5 –1,5mg/100 g ś.m.), flawonoidów (kwercetyny 0,5-2,0mg/100 g ś.m., glikozydu-3-O-kwercetyny 0,1-0,5mg/100 g ś.m., rutyny 1,0-4,0mg/100 g ś.m., myricetyny 0,2-1,2mg/100 g ś.m., a także zawartości makroelementów: potasu (200-400mg/100 g ś.m.), wapnia (10-30 mg/100 g ś.m.) i magnezu (5-10 mg/100 g ś.m.). Wita-

- chlorogenowy,
- p-kumarynowy,
- kawowy.

Flawonole:

- rutyna,
- kwercetyna,
- glikozyd-3-O-kwercetyny,
- kempferol,
- myricetyna.

Flawony:

- apigenina,

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

ZAMÓW PRENUMERATĘ

Tylko **29,99 zł**
za rok (4 wydania)

z dostawą do domu!

Dla swojej organizacji
zamówisz jeszcze taniej!

Tylko **24,99 zł**
za jedną prenumeratę roczną

Promocyjna cena dotyczy wyłącznie zamówień
powyżej 6 prenumerat z dostawą na jeden adres.

Wejdź na stronę prenumerata.mojaWies.pl i wypełnij
formularz lub zadzwoń do nas na bezpłatny numer
800 007 444 i wybierz prenumeratę dopasowaną
do swoich potrzeb.

OFERTA SPECJALNA

DLA MIESZKAŃCÓW POLSKIEJ WSI

Wybierz swój model i kup
ze specjalnym rabatem aż do 14%!

Wejdź na www.mojaWies.pl lub zadzwoń **800 007 444** i dowiedz się więcej!